

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՌԻՏԻԹԻՒՆ ՀԱՅՈՑ

DIOCESE OF THE ARMENIAN CHURCH OF AMERICA, 630 SECOND AVENUE, NEW YORK, N. Y. 10016 212 686-0710

Archbishop Torkom Manoogian, Primate

ԱՌԱՋՆՈՐԴ ՍՐԲԱԶԱՆ ՀՕՐ ԽՕՍԲԸ ԹՈՐՈՆԹՈՅԻ Ս. ՍԱՀԱԿ ԵՒ Ս. ՄԵՍՐՈՊ ՀԱՅ ԴԳՐՈՑԻ 25-ԱՄԵԱԿԻՆ ԱՌԹԻՒ

Հոգեկան զոհուկներով բաժանված կ'ողջունենք Թորոնթոյի Ս. Երրորդուկի և Եկեղեցւոյ հովանիին ներքեւ գործող Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Հայ Դպրոցի հաստատման 25-ամեակը:

Մեզի համար ուրախութիւն է հաստատել որ Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Հայ Դպրոցը 25 տարիներ շարունակ Թորոնթոյի մեր հաւատացեալ ժողովուրդի զաւակներուն ջամբած է հայեցի կրթութիւն՝ անոնց մէջ միշտ վառ պահելով ազգային ինքնագիտակցութեան եւ հպարտութեան ոգին:

Համեստ միջոցներով եւ պայմաններով ու միայն մի քանի աշակերտներու մասնակցութեամբ սկիզբ առած ազգակերտ այս գործը՝ տարիներու հոլովոյթին հետ ուղծացաւ ու զարգացաւ եւ հասաւ այսօրուան օրինակելի դիրքին, 250 աշակերտներու արձանագրութեամբ, շնորհիւ Հոգեւոր Հովիւներու եւ ճիսական Խորհուրդներու, Խնամակալութեանց անդամներու եւ ուսուցչական կազմին յանձն առած անսակարկ նուիրումին եւ զոհաբերութեանց: Անոնք իրենց առաջնահերթ պարտականութիւնը նկատած են, հոգեւոր կրթութեան կողքին, հայեցի դաստիարակութեամբ զօրացնել ու կերտել ապագայի մեր ղեկավարները դառնալու առակ մանուկ հոգիները:

Հայաստանեայց Եկեղեցւոյ շուքին ներքեւ եւ Հայ Դպրոցներու ազգային մթնոլորտին մէջ է որ կը կազմուին եկեղեցասէր, ազգասէր, հայրենասէր, կարգապահ ու հաւատարիմ նկարագրի տէր հայորդիները:

Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Հայ Դպրոցի հաստատման 25-ամեակին առթիւ մեր մաղթանքն է որ Տէրը իր շնորհները անպակաս ընէ Խնամակալութեան անդամներուն, ուսուցչական կազմին, սիրասուն մանուկներուն եւ անոնց ծնողաց վրայէն, եւ Հայ Դպրոցի պատասխանատուներուն պարզեւէ անսպառ եռանդ ու աննահանջ ոգի իրենց սրբազան առաքելութեան ծամբուն մէջ:

Սիրոյ ողջունիւ

ԹՈՐԳՈՍ ԱՐԲԵՊԻՍԿՈՊՈՍ

Առաջնորդ

Յունուար 7, 1981
Նիւ Եորք, Ն.Ե.

Toronto, Dec. 29/80

Archbishop Torkom Manougian
Diocese of the Armenian Church of America,
630 Second Ave. N.Y.
New York, 10016

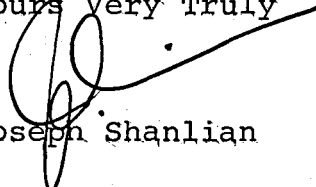
Your Eminence:

Further to our telephone conversation, kindly find enclosed a few pages that relate a very brief history of our Saturday school.

Hope the enclosed information will help you immensely in transmitting your words of blessing to us.

Hope to hear in the very near future.

Yours Very Truly

Joseph Shanlian

Խ Ո Հ Ե Ր
ՍՈՒՐԲ ԵՐՐՈՐԴՈՒԹԻՒՆ ՀԱՅԱՍՏԱՆԵԱՅՑ ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ
ՍՈՒՐԲ ՍԱՀԱԿ ԵՒ ՍՈՒՐԲ ՄԵՍՐՈՊ ԱԶԳԱՅԻՆ ԵԱԲԱԹՐԵԱՅ ՎԱՐՃԱՐԱՆԻ

25-ԱՄԵԱԿԻ ԱՌԹԻՒ
ԹՈՐՈՆԹՕ

Ով յարկ վսեմ, տուն սրբանուէր...
Տաճար հրաշագործ, վսեմ ծուլարան,
Ուր կապարն ոսկի, նիւթն հոգի դառն

Ռէթէոս Պէրպէրեան

Այսպիսի գեղեցիկ տողերով, մանկավարժ գրագէտ Ռէթէոս Պէրպէրեան իր նաւատքն ու սէրը կ'արտայայտէր հանդէպ Հայ Դպրոցին, ու կը ջանար իր յաջորդներուն ջամբել նոյն գաղափարականը, որպէսզի անոնք ալ իրենց կարգին պատրաստեն սերունդ մը, որ իր ազգասիրութեամբ եւ հայ մշակոյթի սիրով, մեծնար ու գինովնար այն ակէն՝ որ հայ դպրոցն էր: Ջերմանալով ու լեցունելով յագենալու աստիճան, ու շողարձակէր իր ճառագայթները վարակիչ վիճակ մը ստեղծելով շորս դին:

Թորոնթոյի Հայ Գաղութի իր կազմութեան օրերէն եւ մասնաւորաբար 1935-1950-ական թուականներուն, ունեցաւ վերելք մը, ուր հայ մշակոյթը կը պանծար Գանատայի ասպնջական ակերուն վրայ, ըլլայ այդ երաժշտութեամբ կամ մշակութային այլ մարզերու մէջ:

Որքերու "Խենթ" սերունդ մը կար, որոնք եզակեան գեղածիճաղ ակերէն բերուած Օնթարիոյ նահանգի ազարակներու մէջ գետեղուած էին իրենց ֆիզիքական գոյութիւնը պահելու:

Այդ օրերուն մէջ Ջերմութիւն մը կար հանդէպ իր ազգակիցին, սիրոյ կապ մը՝ հանդէպ հայ մշակոյթին, որը արծարծուեցաւ ու շիջեցաւ նոյնիսկ Գանատայի պաղերէն, որովհետեւ այդ ժամանակ կային Փօլ Սվամեաններ, Ալէքսանեաններ եւ Երուանդ Սէլեաններ որոնք Ռէթէոս Պէրպէրեանի գծած ուղիով, դէպի հայութիւն կը ջանային առաջնորդել հայ որբուկները: Ու եկաւ տեսնել, երբ իրենց հոգիներուն ակօսներուն մէջ դրուած սեռմերը պտուղ տուին, ու ոճացան, հասունցան ու հրամցուեցաւ այն մատղաշ սերունդին, որոնց ընտանեկան յարկերէն ներս տակաւին կ'ապրէր հայ մամիկն ու տատիկը, ուր նահապետական սովորութիւնները կը յարգուէին, ուր հայ մանուկը միայն հայերէն կը լսէր տունէն ներս շէ՛ որ գաղթական հայերու զաւակներ էին եւ ոմանց ճնողաց անգլերէնը միայն շուկայի մէջ կարելի էր գործածել:

Այդ որբ սերունդէն էին հանգուցեալ Գեորգ Սէմէրճեանը, Յակոբ Սուլինը Սեղրակ Ատուրեանը, Գրիգոր Գասպարեանը եւ Մամիլէ Շիրինեանը, որոնց յամախակի եւ կանոնաւոր այցելութիւններով, հայկական առաջին դասաւանդութիւնները սկսան, քաղաքի մէջ ցրուած հայ տուններէ ներս: Ու նահապետական այդ երդիքներուն տակ սկսաւ լսուիլ մեր Մեսրոպաշունչ լեզուն, հայ երգն ու արտասասուութիւնները, ու Սէֆէրեաններու, Փօլատեաններու, Սէլեաններու, Ունճեաններու ու Սուլինի յարկերուն տակ հասակ առնող մանկան սկսան ջամբել մեր մայրենի լեզուն, իրենց հոգիներուն մէջ դրօշմելով հայկականութեան ոգին, զանոնք դարձնելով տիպար հայ մարդիկ:

Տարիները սահեցան մինչեւ 1956:

Միջին Արեւելքը սկսած էր քաղաքական անկայուն վիճակ մը ստանալ, եւ շատերու հայեացքները ուղղուած էին դէպի Ամերիկա եւ Գանատա:

Եւ ահա Մարտ 1956-ին սկսաւ առաջին գաղթը Միջին Արեւելքէն դէպի Թորոնթօ: Եկան անոնք հայրով ու մայրով, մեծ հայրով ու մեծ մայրով ու փոքրիկներով, ապա՛նով կեանքի մը հեռանկարով:

Եկեղեցին միակ վայրն էր ուր այն ատեն դարձած էր կեղորոնատեղի
հայու թեան: Մեծ ընտանիքի մը անդամներուն նման զիրար կը ճանչնային ամէնքը
նորեկ հայ մանուկներ կային, որոնք տարրական հայերէն մը գիտէին. հարկ էր
որ այդ շարունակուէր այս ափերուն վրայ ալ:

Օրուայ Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ ծխական խորհուրդն ու այցելու
Հովիւ՝ Հոգշ. Տ. Վազգէն Արեղայ Դաթոյեան կ'որոշեն Հայերէն Լեզուի դասըն-
թացք մը մը սկսիլ Եկեղեցւոյ սրահին մէջ, հիմը դնելով Ս. Երրորդութիւն
Հայ Վարժարանին: Օրուայ ծխական խորհուրդի Ատենապետն էր Պր. Գրիգոր Գասպա

Եւ հոս նոր էջ մը կը սկսէր բացուիլ Ս. Երրորդութիւն Եկեղեցւոյ
կրթական մարզին մէջ, նոր քայլ մը առնելով, արդարացնելով "Եկեղեցի եւ Դպրոց"
նշանաբանը, այս ասպնջական ափերուն վրայ, գոյատեւելու իբրեւ հայ:

Հանգուցեալ Գէորգ Սէմէրճեանին կը վստահուէր այս գործի յաջողութիւնը
Առաջին ժողովէ մը եւ զաղափարի փոխանակութիւններէ ետք, նշանակուեցաւ նորեկ
զաղուծի անդամներէն Կիպրահայ Պր. Սմբատ Անտրիկեանը եւ Սաղիմահայ Պր. Վարդ
Վարդանեանը: Իբր ուսուցիչներ Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Հայ Վարժարանի:

Վայր՝ Ս. Երրորդութիւն Հայց. Եկեղեցւոյ վարի սրահը, 14 Վուսլօն Էվր
Ուէսթ.

Օր՝ Իւրաքանչիւր Հինգշաբթի Երեկոյեան ժամը 7-9:

Ու ինչ ուրախութիւն եւ եռանդ, արձանագրուած էին եօթը աշակերտ-աշակե
տուհիներ որոնք զաւակներն էին Բարադամեան -Ֆրանսա-, Սարաֆեան -Եգիպտոս-
Պէրպէրեան -Իսրայէլ- ամուլներուն:

Սկզբնական շրջանին ոմանց՝ հետերնին բերած դասագրքերը բազմազրեւով
կը գործածէինք, մինչեւ Պէյրութէն ստացանք գրքերու առաջին տրցակը՝ Լեւոն
Շանթի Այբեթաբանի շարքը: Յետոյ Հայոց Պատմութեան եւ Հայաստանի Աշխարհագ
րեան Դասագիրքերու մէկական օրինակ միայն, որմէ ուսուցիչը կը սերտէր, եւ
դիւրահաղորդ ծելով կ'ըջնար փոխանցել մեր անցեալի փառքը այդ մատղաշ հոգի
ներուն:

Երթեւեկի ~~թեան~~ դժուարութիւն կար:

Ամիջապէս լուծուած էր հարցը: Հերթով՝ Գասպարեան, Ատուրեան, Սէմէր
ճեան, Էլմասեան իրենց ինքնաշարժներով կը փոխադրէին մանուկները դպրոց՝ եւ
դէպի իրենց տուները:

Մենք իբր ուսուցիչներ հոգեպէս հրճուած էինք: Վերջապէս մեզ ալ առի
տրուած էր մեր համեստ բաժինը բերելու հայ մանուկին հայեցի դաստիարակութեան

Փոխան անապատի աւազին՝ թուղթի վրայ, փոխան կիզիչ արեւին՝ Եկեղեցիիս
սրահը, եւ փոխան վախի եւ դողի՝ Գանատայի ազատ երկինքը:

1915-ի օրերը շրջուած էին դէպի բարեճաստիկ օրեր:

1957-ին կազմուեցաւ Անգլիախօսներու առաջին դասարանը: Աշակերտները
կը բաղկանային ոչ հայերէ, որոնք հայերու հետ ամուսնացած էին: Նոյնպէս
Թորոնթօ ծնած եւ մեծցած հայ ծնողաց զաւակներէ:

Ուսուցիչ՝ Պր. Սմբատ Անտրիկեան:

Օրուայ ծխական խորհուրդի Ատենապետ՝ Պր. Գրիգոր Էլմասեան:

Այս խումբը կանոնաւորաբար կը հետեւէր դասընթացքներուն, ու տարի մը
Ամավերջի հանդէսին ալ մասնակցեցան:

Կրեյմ 6

Հոս կարծէ անէքթոտ մը պատմել.-

Օր մը երբ հայերէնի դասի ընթացքին խաղող բառին կը հանդիպին, մեր տեղացի աշակերտները դժուարութիւն կ'ունենան հնչելու այդ բառը: Պր. Անտրիկեան եւ ես որոշեցինք ելք մը գտնել այս անելէն դուրս գալու համար:

Յաջորդ դասին Պր. Անտրիկեանը կարծես բնաւին գտած էր: Երբ դասի ընթացքին դարձեալ խաղող բառին կը հասնին, ուսուցիչը՝ հարց կուտայ թէ բնաւ կոկորդնիդ լուացած էք -Կարկըլ-: Եւ այն ատեն բնականաբար պատասխանը 'Այո' կ'ըլլայ: Պր. Անտրիկեան կը հարցնէ թէ ի՞նչ տեսակ ձայն կը հանէք երբ կոկորդնիդ կը մաքրէք: Բոլորը կը պատասխանեն "ը, դը, դը...": Հանգոյցը քակուած էր.

1958-ին արդէն 22 աշակերտներու բարձրացած էր թիւը, եւ աւելի լաւ կերպով կազմակերպուած, փոխադրական միջոցները բարելաւուած ու ապահովագրուած: Դասընթացքի օրը փոխուած էր Ռոբբաթ երեկոներուն ծամը 7-9-ի:

Թէեւ եռանդը կար, բայց եւ այնպէս երբեմն վիճակներ կը ստեղծուէին ուր կը շուարէինք, եւ կարծես պահ մը անելի մը առաջ կը գտնուէինք:

Երեւակայեցէք, Թուրքիայէն Գանատա գաղթողներէն ոմանց գաւակները իրենց ապրած միջավայրին բերմամբ, հայերէն չէին գիտեր: Ստոնց Թրքերէնով սկիզբը շրջան 1/2 Կրեյմի բացատրուէր դասը: Նոյն վիճակի մէջ էին Սուրիայէն գաղթողներու կարգ մը 5/6 Եր գաւակները, որոնք նոյն պայմաններու բերմամբ Արաբախօս էին, եւ ասոնց ալ Արաբեր 5/6 Կրեյմի բացատրուէր: Ու կը յուսայինք որ կամաց, կամաց իրենց ականջները լեցուէի Երայ լեզուի ձայներով ու սկսէին բարբառիլ Մայրենի լեզուն

Ամէն տարի Ամանորին՝ կաղանդ պապուկը իր նուէրները կը բաշխէր ոչ միայն աշակերտութեան, այլ եւ ներկայ եղող ծնողաց: Ամավերջի հանդէսին տեղի կ'ունենա ան հանգանակութիւն՝ դպրոցի ծախսերը հոգալու եւ տարեկան եկեղեցւոյ պտոյտի քիթի նուիրումը:

Մեր նշանաբանն էր ճշդապահութիւն եւ դպրոցի բոլոր ձեռնարկներն ալ կը սկսէին ճիշդ ատենին:

Ամավերջի հանդէսը պատճառ կը դառնար որ հայ մանուկներու երգերն ու պար յուզէին ներկաները, ու անհաւատալի բայց իրաւ, այդ վիճակէն լիացած վերադառնալու իրենց տունները:

Այցելու Հովիւ՝ Հոգշ. Տ. Վազգէն Արեղայ Դաթոյեան, որ Ամերիկածին էր, իր օրհնութիւնը չէր գլանար Հայ Դպրոցին եւ աշակերտութեան: Ատեններ եղած է որ ինքն ալ իր ներկայութեամբ զօրավիգ կանգնա՞ է Հայ Վարժարանին, գիտակցելով թէ այս նոր իրադարձութիւն մը ըլլալով հանդերձ Թորոնթոյի Հայ կանքէն ներս, վերջ ի վերջոյ առաքելութիւն մը պիտի ունենար, օրըստօրէ նոր Հայ գաղթականներով աւելցող այս գաղութի մանուկներուն Հայերէն լեզուն ու ոգին փոխանցելու աշխատանքը իրականացնելով:

Հայ կեանքը կը խայտար ու բոլոր նորեկները անխտիր, Աւետարանական ու Կաթողիկէ եւ ուրիշներ տարբեր քաղաքական հակումներով, բոլորուած էին եկեղեցիին եւ դպրոցին շուրջ, նոր աւիշ տալով եւ օգտակար դառնալով, իւրաքանչիւրը իր կարողութեանը սահմանին համեմատ, ըլլայ այդ նիւթապէս եւ կամ բարոյապէս: Մէկ կէտ յստակ էր բոլորին մօքին մէջ Համայնքի Համերաշխ կեանք - եւ այդ ուղին եւ աշխատանքը, այդ ուղղութեամբ երկար ատեն պահուեցաւ:

Դպրոցն ու եկեղեցին կարելոր օղակներն էին այդ շղթային, որոնց կուգային միանալ, Եգիպտահայր, Իրաքահայր, Պոլսահայր, Լիբանանահայր, Սուրիահայր, Գաղիստի նահայր, Ֆրանսահայր, Եուկոսլավահայր, Իսրայէլահայր, Կիպրահայր եւ վերջապէս Դարսկահայր, ամրակուռ կերպով, մէկ յայտարարի տակ իսպաս դնելով իրենց կարողութիւնները ի պայծառութիւն եկեղեցիիս եւ Հայ Ազգի Գոյութեան:

Իրաւան ահա՛՛՛՛

Ու հիմա երբ յետադարձ ակնարկ մը կը նետենք 25 տարիներու շրջանին, մեր երեւակայութեան պատտահին վրայէն կարծես կը տողանցեն բոլոր այն ազնիւ հոգիները, որոնք իրենց լաւագոյնը տուին այս գաղութի բարօրութեանը, եւ ապա մեկնեցան այս աշխարհէն:

Խունկ ու աղօթք անոնց յիշատակին:

Այժմ՝ կը նետենք ուռնացումը, կենսունակութիւնը այս գաղութին, կը տեսնենք այն յամառ աշխատանքը զոր կը տարուի նոր սերունդի դաստիարակութեան գործին մէջ, ի հեճուկս բոլոր անոնց, որոնք կ'ըսէին ու շատեր տակաւին կ'ըսե թէ Հայութիւնը այս ակերուն վրայ ծուլման ծամբան բոներ է եւ միայն տասը տարուայ կեանք ունի:

25 տարիներ առաջ ալ այդպէս ըսողներ կային:

Ու մենք տակաւին կը շարունակենք մեր վերելքը:

Հայորդիներ, տեսէք ձեր շուրջը ու հպարտացէք թէ մեր մշակոյթի անդաստան որքան առողջ ու զարդարուն է:

Մէկ Շաքաթօրեայ վարժարան, Մէկ Ամառնային վարժարան, եւ երկու Ամէնօրեայ վարժարաններու գոյութիւնը, իւրաքանչիւր Հայու հոգին պէտք է որ հրճուեցնէ որովհետեւ "Հրաշագործ" այդ "Տաճարներու" կամարներուն տակ, որոնց Հայ Կարոց անունը կուտանք, հայ մանուկներու հոգիները կը դարձնուին եւ հում նիւթէ կը ջանան կերտել վաղիւայ առողջ եւ հպարտ Հայ սերունդը:

Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգային Շքթ. վարժարանի 25-ամեակին առթիւ, մեր այս համեստ տողերը թող յիշեցնեն բոլորին, բոլորին անխտիր թէ այս հիմերը զոր մենք նետած էինք 1936 -ին, որ գոյատեւած է 25 երկար տարիներ, զօրաւոր է, աւելի պիտի ուժեղանայ, այնքան ատեն որ մենք զգաստ կը մնանք եւ կը հաւատանք թէ անփոխարինելի մարդ չկայ, թէ զաւիթ սերունդները աւելի լաւ պայմաններով կրնան դաստիարակուիլ, եւ պէտք է որ մենք հետաքրքրուինք մեր նոր հայ սերունդի հայեցի կրթութեամբ, շարունակելով այս Սուրբ Գործը:

Մնանք անխախտ մեր հաւատքին մէջ, ունենանք կամք, ունենանք յարգանք իրարու հանդէպ, սէր մեր մատղաշ սերունդին եւ Հայ Մշակոյթին՝ զանոնք դարձնելու վաղուայ հպարտ հայ Գանատացի քաղաքացիներ քալելով ճակատաբաց նուաճելու նոր հորիզոններ Հպարտ իր Հայութեամբ, Ազգութեամբ, կրօնքով եւ Մշակոյթով:

Ի հիմաց Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգ. Շքթ. վարժարան
Առաջին Ուսուցիչներու

Սմբատ Անտրիկեան եւ Վարդան Վարդանեան

3. Գ. Եթէ որեւէ անուններ մոռցուած են այդ չէ եղած դիտումնաւոր կերպով:
25 տարիներ ետ երթալ եւ մանրամասնութիւններ յիշելը դժուար է: Ներողամիտ եղէք:

25 Տարիներ առաջ, 1956 թուի հոկտեմբերին, միքանի հայասեր, գիտակից եւ հեռատես ազգայիններ, իմաստութիւնն ունեցան Ս. Երրորդութիւն Հայաստան-եայց Եկեղեցւոյ սատարած հոգեւոր սնունդին հետ միասին, հայ մանուկին մատչելի դարձնել իր մայրենի լեզուի գիրն ու գրականութիւնը: Որոշումը գործ դարձած, անսաման զոհողութիւններով հիմքը դրուեց մեր այսօրուայ շաբաթօրեայ վարժարանին: Մի քանի աշակերտներով տուներու մէջ սկսուած դասաւանդութիւնը, զանազան դժուարին փուլերէ անցնելէ յետոյ, այսօր վերածու է կրթութեան դարբնոցի մը, որ իր հիմքերու վրայ ամուր կանգնած, մեր Եկեղեցւոյ հետ միասին, կը հանդիսանայ գաղութիս կորիզը եւ կը վայելէ անոր սէրն ու գուրգուրանքը:

Ո՞ր հայի սիրտը ուրախութեամբ եւ հպարտութեամբ չի լեցուիր ի տես մի տասնեակ օթօպիւսների եւ բազմաթիւ անձնական ինքնաշարժների որոնք վարժարանս կը բերեն 250 հայ մանուկներ:

Ո՞ր Հայի աչքերը ուրախութեան արցունքներով չեն թրջուիր, երբ առաւօտեան աղօթքից յետոյ այդ 250 աշակերտները 16 ուսուցիչ-ուսուցչուհիներ եւ 5 օգնականների հետ միասին ամբողջ սրտով կ'արտասանեն եւ կ'անմահացնեն Պարոյր Սեւակի

”Մենք մեզ ոչ մէկից չենք գերադասում,
Բայց մեզ էլ գիտենք, մեզ հայ են ասում.
Եւ ինչու պիտի չհպարտանանք,
Կանգ, պիտի լինենք ու դեռ շատանանք...”:

Մանկական շրթունքներով արտասանուած այս ոսկետառ բառերը կենդանի վկաներն են այն իրողութեան, որ օտարութեան ընդդէմ աւիտորակելի պարիսպ է կառուցում Մեր վարժարանը

Իր գոյութեան 25 տարիների ընթացքին Ս. Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Ազգ. Շաբաթօրեայ վարժարանը իր տարած արդիւնաւէտ աշխատանքով Գանատահայութեան մօ ունեցել է իր իւրայատուկ տեղը եւ այսօր շնորհիւ կարող եւ առողջ ուսուցչակ կազմի, ուսման իր մակարդակը հասցրել վայել բարձրութեան: Մեր նպատակակէտը միշտ եղել է Հայ մանուկին սորվեցնել Հայոց Լեզուն, Ազգ. Պատմութիւնը, Հայ երգը եւ կրօնքը: Աշխատել ենք նրան գիտակ դարձնել իր ծագումին, ծանօթացնել Ազգային Մշակոյթին եւ ջերմացնել նրա հոգին հայութեան սիրով: Պահելով մեր ուղեգիծը, ուսումնական ճրագիրը յարմարացրել ենք ժամանակի պահանջներին: Ուսուցիչների հսկողութեան տակ, մեր աշակերտները դիտել են Հայ եւ օտար ներկայացումներ եւ ժապաւէտներ, ունկնդրել են գաղութից հրաւիրուած Հայ մասնագէտների եւ այցելել Տիթրոյթի Ալէք Մանուկեան Ամէնօրեայ Հայ Դպրոցը: Ազգային տօները միշտ նշուել են պատշաճ ձեւով, աշակերտների կողմից պատրաստուած հանդէսներով:

վարժարանս յամախ է հիւրընկալել ակնառու անձնաւորութիւններ, որոնք զովասանքով են արտայայտուել կարգապահութեան, կազմակերպուածութեան եւ առօրեայի մասին:

Բանի

Կասկած չկայ որ շաբաթօրեայ ժամ Հայոց Լեզու դասաւանդելով հայագէտ շրջանաւարտներ չենք կարող ունենալ, ոչ էլ կ'ակնկալենք. բայց համոզուած ենք, որ եթէ ոչ հայագէտ, գէթ հայասէր դարձած կը մեկնին վարժարանէն:

Այժմ վարժարանս ունի Մանկասարտէզի եւ Նախակրթարանի 8 դասարան: Նոյն բաժնի մէջ կազմուած է յատուկ մի դասարան, որտեղ ոչ հայախօս աշակերտներուն Հայոց Լեզուն կը դասաւանդուի մասնաւոր եւ անհատականացուած ձրագրով:

վերոյիշեալ տուեալներից ելնելով, կարելի է ասել որ վարժարանս հասել է շօշափելի յաջողութեան:

Այս յաջողութիւնը կը պարտինք նախ մեր աշակերտութեան, որ տարուէ տարի աւելի եւ աւելի է հասկանում եւ արժէքաւորում ազգային իւրայատկութիւնները: Այն ծնողներին որոնք տակաւին բժախնդրօրէն փարագ իրենց ժառանգ-

կանութեան . կ'ուզեն օրինակ հանդիսանալ իրենց գաւակներին: Սուրբ Երրորդութիւն Հայց. Եկեղեցւոյ ծխական խորհուրդին, որուն հովանաւորութիւնը կը վայելէ վարժարանս, եւ ի վերջոյ խնամակալութեան, Տնօրէնութեան եւ Մանկավարժական կազմին որոնք միասնաբար անձնուրածօրէն կ'աշխատին եւ կարելին կ'ընեն արդարացնելու համար իրենց վրայ դրուած յոյսերը:

Նախկին շրջանաւարտները, ներկայ աշակերտութիւնը եւ մենք բոլորս գլուխ կը խոնարհենք դպրոցի հիմնադիրների յիշատակին, որոնցմէ շատեր այլեւս չկան, եւ շնորհակալութիւն կը յայտնենք բոլոր անոնց որոնք վարժարանս հիմնելու ազնիւ գաղափարը յղացան եւ տարիների ընթացքին օգնեցին եւ սատար հանդիսացան որ վարժարանս հասնի այսօրուայ դիրքին:

Ահա իր արդիւնաւէտ գոյութեան 25-րորդ տարուայ սեմին, Տնօրէնութեան եւ Մանկավարժական կազմին անունից կը շնորհաւորեմ Ս.Սահակ եւ Ս. Մեսրոպ Շրթ. Ազգային վարժարանը, սրտանց ցանկանալով որ ոչ միայն պահի իր բարձրութիւնը, այլեւ նորանոր նուաճումներով փառաբանուի իր անունը: